

כשעמנואל חורנו פגש את חוסטפא דיראני

ההתגנבות הלילית אל הבית בלבנון, הטיפוס המתוח במדרגות אל חדר השינה, שאגת ה"פעל" שעלתה מהקשה, וההסתערות על פעיל הטרור הבכיר בשנתו. מיוחד ל"7 ימים": פרק מספר חדש על חייו של גיבור ישראל עמנואל מורנו, שתמונתו עדיין אסורה לפרסום, חושף פרטים חדשים על המבצע של סיירת מטכ"ל לחטיפתו של מי שהחזיק ברון ארד

עניינות יבשה. קלות עמוקים וצורדים מעשן סיגריות. תצלומי אזור של בקעת הלבנון. אלה מילאו את חדר הריזנים במטה חיל האוויר. נטפו עליהם העורחות: קציני סיירת מטכ"ל השתדלו להכיל את המבצע הלא-שגורתי, שיחד עם המארחים סוגרים תרחישים, תוכניות חלופיות למקרה של תקלות בדרך וסודי כוחות וציוד. הפרט האחרון קריטי להצלחת המבצע, שחודש טיסה ארוכה אל היעד ובחזרה ממנו, בתואי מורכב ובמשען במשקל כבד. כל קילוגרם חייב להיות משוקלל לצורך תכנון כמיות הדלק ויכולת הנשיאה.

מפקד הטייסת מסכם, וחוזר בפעם האחרונה על רשימת הציוד והכוחות כדי לקבל את אישור הסיירת. "ובנוסף", הוא מסיים לקונצ'ה, לא מרחח להרים את עיניו מהרשימה שמולו, "בהתקפות חורה ביקשתם לקחת בחשבון משקל של עוד נוסע, נכון? השאלה נותרת תלויה באוויר. את המוכן מאליו כבר אמרו במהלך הפגישה למקבילים במרים הכוזלים, שידע לשמור מקום למוסטפא דיראני בדרכם חורה. אך על משאלת הלכ הכמוסה שמרו עד עתה לעצמם. בהחלפת מבטים קצרה, בלא אומר, קיבלו הזלטה ששקלה לאלף ריוני מטה ותכנון.



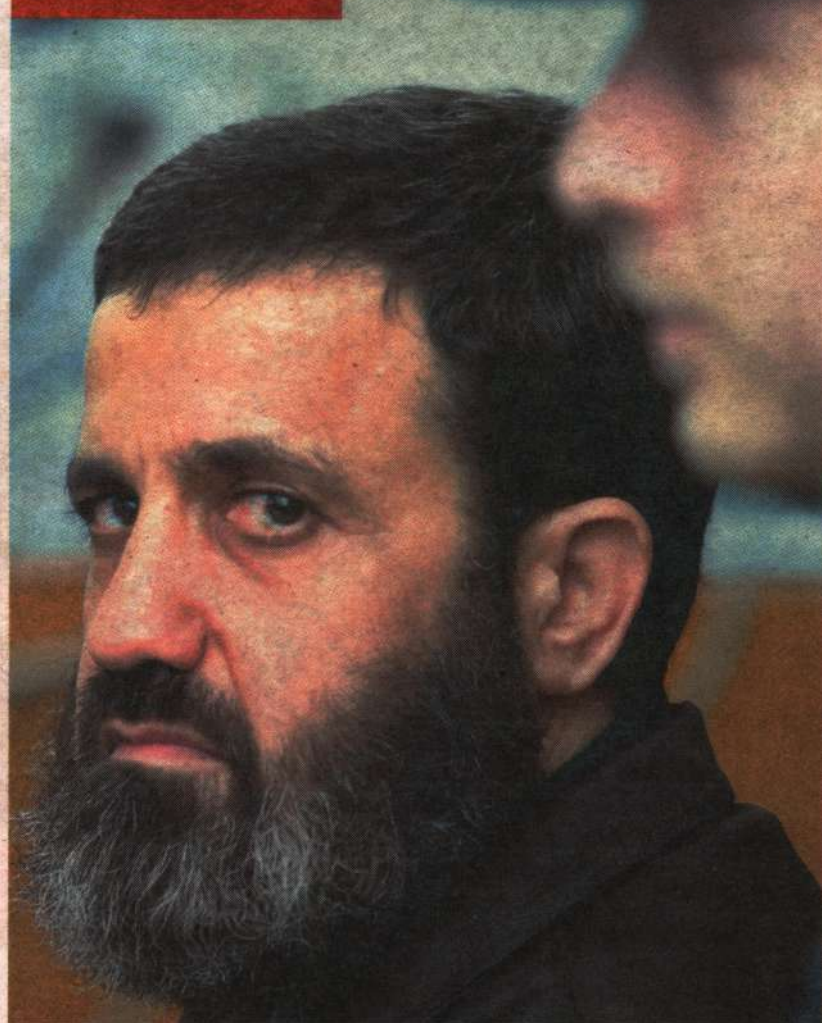
צילומים: גדי קבלו, אביגיל עוזי, דובר צה"ל



עמנואל מורדו.
תאורת התיאורן של
הלוחמים הביאה את
הרכו לרמה כמעט
דמיונית של יכולות



הדמות הכי קרובה לרון ארד שהמודיעין הישראלי הכיר אז. דיראני ב-2004 בישראל



שניים", הם מודיעים לו. "אנחנו צריכים שני מקומות במסוק לדרך חזרה". הם מעולם לא דיברו על כך מפורשות, אך זה היה ברור להם כשמש. מוסטפא דיראני ייחקר בתוך ביתו בכל האגריסיות שתירדש, עד שישפר היכן נמצא רון ארד. ואם רון כאוור, הם לא חולכים לשום מקום. הם יביאו אותו איתם, יעלו אותו למסוק ויחזירו אותו לישראל. אף מילה אמנם לא נאמרה, אך כמויות טילי הכתף המקלעים והדימונים שהעמיתים כל אחד על עצמו, דיברו בשבילם. הם היו יותר ממוכנים לכך. ואת הפעם השנייה שהיחידה נערכת לחטיפת דיראני. בסיבוב הקודם, בחורף של 1993, הסרה האינדיקציה שהמתין לה כדי לצאת לדרך. מוסטפא דיראני מתגורר רוב הזמן ברובע הזמה בכיירות, מיקום שלא מאפשר הסתננות שקטה והיעלמות יחד איתו בטרם תתחיל מהומה. רק בימים מסוימים, ברד כלל בתגים או בחפשות משפחתיות, הוא שב לכפר הולדתו השקט בבקעת הלבנון. שם הוא מרגיש בטוח הרבה יותר ומתנהל בשאננות קלה מבחינת האבטחה. להורמנות הזאת המתונו במודיעין של היחידה.

יש סיבה טובה לכך שממתינים לאיש הזה זמן כה רב. דיראני היה שם ליד רון, מההתחלה. באיש המודיעין של ארגון אמל השיעי הוא חקר אותו במשך ימים ושעות, וידע בדיוק היכן הוא מוחבא. גם כשפרש מאמל כדי להצטרף לחיזבאללה, דאג שרון יישאר בשליטתו. הוא העביר אותו מכיירות לכפרים, החל ליצור קשר עם גורמים איראניים בלבנון בנוגע לאפשרות שייקחו עליו חסות. במודיעין הישראלי ידעו בוודאות שדיראני החזיק ברון ארד עד 1988, אבל מאז נפער חור שחור. בערפל קרב שהתנהל בכפר מיירון, הגיעו כוחות עלומים חטפו את רון ארד מהבית שבו החזיק. דיראני הפעיל את

כל הקשרים שיצר כדי להבין היכן הטייס הישראלי ומי חטף אותו, אך נתקל בחומה של שתיקה. מאותו יום, מדינת ישראל לא יודעת היכן רון ארד, וגם לא בטוחה אם מוסטפא דיראני עצמו יודע. ועדיין, גם כמאי 1994, הוא הדמות הכי קרובה לרון ארד שהמודיעין הישראלי מכיר.

התוכנית המבצעית פעלה כשיטת ה"הצפה". שלושה צוותים, משלושה כיוונים שונים, תוכננו להגיע אל מיטתו של מוסטפא דיראני ולשלוף אותו משם במהירות האפשרית. חדר השינה של הזוג דיראני ממוקם בקומה השנייה, בין חדר הילדים למטבח. על פי התוכנית, הכוח שתוכנן להגיע ראשון הוא זה שמגיע מרלת הכניסה הראשית, פורץ אותה ומטפס בגרם המדרגות בדרך אל דלת חדר השינה. מהסיבה הזאת, הוא היה הכוח הגדול והמצויד ביותר ובו השתכזו מפקד היחידה וסגנו. אך התרגולים, בזה אחר זה, נתנו למבצע כיוון שונה. פעם אחר פעם הקרישו שני הצוותים האחרים את הכוח הראשי.

בשלב הזה מפקד היחידה, שחר ארגמן, ומפקד המבצע הרצי הלוי, מבינים שהכוח העיקרי יגיע כמה שניות מאוחר יותר, וישמש כגל שני שיסייע בסיום מהיר

של האירוע במקרה של הסתבכות. עתה נותר המאבק ראש בראש בין שני הכוחות שפורצים דרך הקומה השנייה: החוליה של ליאור לוטן, מול החוליה של רון שרף ועמנואל מורנו.

"תחילה תרגיל", נשמעת הקריאה, ושלושת הצוותים יוצאים לדרך. הם פוסעים בדיוקנות כמו בצעדי ריקוד ששינו עשרות פעמים, מקצרים כל סנטימטר שניתן כמלחמה נגד מחוגי השעון. הצוות של ליאור ממחר לפתוח סולם טיטניום ולהשיעין אותו על הלוח מרפסת חדר הילדים, בדיוק באותה שנייה שבה צוות רון ועמנואל עושה זאת במרפסת המטבח. שניות ספורות עוברות, וכל אחד מהצוותים ממוקם בקו האחרון וממתין לפקודת ה"פעל". מהרגע שהיא נשמעת ברשת הפנימית, כוח מתפרץ אריר שוטף את הקומה השנייה משני עבריה. המטרה: לעבור את המרחק למיטתו, ררך השומרים שמצבים בוודאות בקומה, לפני שיספיק להתעורר ולהגיה את ידו על האקרה שמונח תחת כרייתו.

הקרב היה צמוד. כסיבוב אחד ניצח כוח לוטן, במשנהו כוח שרף. בכל סיבוב, הצוות המפסיד התכנס להפקת לקחים ולימוד התקלות שגרמו להפסד שברירי שנייה מיותרים. תאווה הניצחון של עמנואל וליאור התנגשה חזיתית, והביאה את הכוח כולו לרמה כמעט רמיונית של יכולת. בדיוק מה שנדרש כדי להצליח להביא את דיראני בחיים מבלי שאיש בכוח ייפגע, ובמינימום מהומה ככפר. אך גם אחרי מאות אימונים חוזרות, השאלה מי יגיע ראשון למוסטפא דיראני ומי ימשיך לסריקה ברחבי הבית לא הוכרעה. רק רגע האמת יכריע.

בחמישי, 20 במאי, נשלמו ההכנות והמבצע יצא לדרך. באודיטוריום ספוג הסודות של היחידה במתנה סירקין, ישבו הקצינים לתרויד אחרון. גם הרמטכ"ל, אהוד ברק, הגיע כדי לכהן בפעם האחרונה את מוכנות הכוחות. זו הייתה תקופת מעבר בהובלת היחידה, כאשר רורן אביטל נשאר ללוות את המפקד החדש ארגמן במבצע המורכב. כאולם הממוגם הם עוד הספיקו לרוץ בפעם האחרונה: האם הפריצה תתבצע עם כרוך בקנה, או לא? מצד אחד, מהירות התגובה מול איום תהיה מהירה יותר; מאידך, יד קלה מרי על ההדק עלולה להפיל את דיראני חלל תוך כדי מהומה ולהכשיל את מטרת המבצע. ברק היה גחורץ.

"אני מצפה מכם לפעולה כירורגית, שקטה ונוקיה", הוא הטעים על הכמה הקטנה במרכז החדר, בחיתוך הדיבור האופייני שהפך לסמלו המסחרי. "מבחינתי, ביצע מושלם הוא כזה שבו אתם לא יורים אפילו קליע אחד, ואיש לא נהרג בפעולה. בטח שלא אורחים או בני משפחה של דיראני. תהיו חדים ומהירים ותביאו אותו לכאן כלי נפגעים". ברק הסתובב, פנה לצאת, וזכר ברגע האחרון לשחרר בהצדעה את קציני

היחידה. כפעם הבאה שיפגשו בו, יומיים מאוחר יותר, יהיה הוא זה שיקיים להצדיע להם.

התחנה הבאה הייתה בית הספר הטכני של חיל האוויר בחיפה. בפינת עישון צה"לית עמוסת כתובות יארש, הם ישבו מלאי ציפייה. אריק, חבר מהפלגה של עמנואל, הכפיל את קצב החלפת הסיגריות מהכמות השגרתית, גם היא מוגזמת למדי. עמנואל מצא מכונית פחית מתפקדת בקצה המחנה, ואת פחית הקולה שהביא משם לגם בלגימות איטיות כמיוחד שיעבירו את הזמן המתוח. הולך ושב מאוור השירותים, ליאור נראה חיוד ומתוח יותר מכולם. הוא, בניגוד אליהם, כבר היה נשוי, ותחושה לא טובה קיננה בו. יש להם, לשועלי הקרבות הוותיקים, חוש ריח מפתח לתקלות מבצעיות.

כולם יחד נושאים עיניים אל מחלקת המודיעין. שם בקמ"נייה, בחדר עמוס תצלומי אוויר ומכשירי קשר מדצפנים, יושבים קציני המודיעין של היחידה וממתינים לאיתות מהמקורות, שיאשר להם את גוכחותו של יעד המבצע בבית בכפר קסר נבא. אינדיקציה, כפי שהם קוראים לזה בשפה המקצועית. בלעדיה, אף מסוק לא ימריא. וכמה שציפו לה בחיפה, כך היא כוששה לברא. השעות שנקפו קיצרו את טווח הפעולה בחסות החושך, ורחקו במפקדים לקבל החלטה. עוד הצבה בשעון של דורון אביטל, עוד טלפון לרמטכ"ל, וההחלטה נפלה - המבצע נרחח למחר. על פני כולם ניכרה האכזבה, ורק אצל ליאור תחושת הקלה פשטה באיברים.

הם תיכננו את המבצע לעיר אל-אדאח, חג הקורבן המוסלמי, וכך אכן היה. בליל שישי, 24 שעות מאוחר יותר, העירה את עשרות הלוחמים משנתם הקלה הקריאה לעלות למסוקים בכסיס החיפאי.

בחלק הראשון של המבצע, הכמה הייתה כולה של חיל האוויר. כשום מתבססים על מיומנות המהדקת של הטייסים, תיכננו במטה של החיל תוכנית הסחה. שני המסוקים הכבדים שנשא את הלוחמים, הציוד ושני הרכבים, טסו נמוך כוואריות של בקעת הלבנון. זו הייתה הדרך שלהם להסתיר את הכוח המוסק מזיישני הרדארים של האויב. השעשוע הזה של טייסי חיל האוויר עלה ליושבים בוא הלוחמים בטלטלות מהפכות קרביים.

שם, בתא העמוס לעיפיה, מתרחשת ככל פעם אותה תופעה משונה אך מוכרת. הרעש מחריש האוזניים של הדוטורים משקיס בהדרגה את רצף המחשבות שרחקו זו בזו אך לפני רגע. שלושה פנימית עמוקה, שנובעת מריכוז מחולט במתרחש כאן ועכשיו, מציפה את התודעה. החושים מחודדים, החשיבה בהירה, וכל פרטי הפעולה נרשמים עמוקות בכשר. ואו, מתוך השקט הזה, מגנינה מתנגנת מאליה,

המכה שדיראני חטף מליאור לוטן לא ניטרלה אותו, והוא המשיך להיאבק. אל בליל החניקות והחבטות הצטרפה גם אשתו, שאימה להעיר בצרחותיה את הכפר כולו. הדבוקה הזאת כולה התגלגלה מהמיטה ונחבטה בקרקע, ועמנואל מיהר להצטרף לליאור במאמץ ההשתלטות על דיראני

90 שניות. זה הזמן שהוקצב לאביהוד ורון כדי לתקור את דיראני בחדרו בתקווה שיגיד איפה הון ארד. אתם ואשתך גמורים, לא תצאו מפה בחיים. אבל את הילד שלכם, עלי, אתה יכול להציל אם רק תגיד לנו איפה הטייס. הניסיון הזה נעשה על פי התרגול, אך בליבם הבינו שאפסו הסיכויים

הרגע הקריטי, עליו עומד המבצע כולו. באינסטינקט של חיית טרף הוא מונק על המיטה עם שתי הרגליים, מסיט בידו השמאלית את האקדה של דיראני, ועם האקדה המושטק שבירו הימנית מנחית מכת אימים על ראשו.

שלהי המחזה הזה נגלים לעיניהם של עמנואל ורון שפורצים אל החדר. רון, על פי התרגול, הבין שהאירוע בתוך החדר גמור והמשך במהירות לטובת טיהוד הקומה התחתונה מאייב ואיסוף חומרים מודיעיניים. אבל עמנואל הבחין בהתרחשות החריגה. המכה שחטף דיראני לא ניטלה אותו, והוא המשיך במאבק עם ליאור. אל בליל התניקות וההכנות הצטרפה גם אשתו של דיראני, שאיימה להעיד בצרותיה את הכפר כולו. הדבוקה הזאת כולה התגלגלה מהמיטה ונתבטה בקרקע, ועמנואל מיהר להצטרף לליאור במאבק ההשתלטות על דיראני. בתוך זמן קצר התרכזה הופרה נחזרה למצבה הבסיסי: דיראני נזקק כשידיו מאחור, הילדה הועברה לחדר הסמוך ואשתו נלקחה לפינה השנייה של החדר.

90 שניות. זה הזמן שהוקצב לאביהוד ורון כדי לתקור את דיראני בחדרו, בתקווה שהפתעה והפתח יגרמו לו לומר היכן מוחבא הון ארד. 90 השניות הקרובות יקבעו האם הכוח המצומצם של מיטב קציני מטכ"ל נשאר בלב לבנון ומביא את רון למרות הסיכון הגדול, או שהוא מתקפל בתורה אל

רכב חלף ברחוב המקביל, הכפר גם את שנתו העמוקה. מבטי מפקדי החליות מתכנסים אל שחר. הוא מרים את יד ימין בתנועה איטית, מאגרף שתי אצבעות לכדי צורת אקדה, ומורה בו פעמיים לכיוון הבית. נכנסים. אדם מן השורה, כאשר הוא נתון בלחץ קיצוני ועין בוחנת, כישרויו וכיצועיו צונחים. עמנואל, בדיוק ברגעים האלה, מתחרד עד קצה גבול היכולת. הוא והחוליה נכנסים לחצר, מאגפים את הבית משמאל ומשעינים את הסולם על מרפסת השירות של הקומה השנייה. המודל שבנה עבורם המודיעין של החזית, מתגלה כמושלם. בצעדים קלים הם מדלגים על השלבים, מורדים שכולם הגיעו.

הצצה דרך הדלת אל המטבח תושפת בפניהם את מה שציפו לראות: בשעת לילה מאוחרת שכוו החלל ריק מאדם, והדרך סלולה אל חדר השינה. בעזרת ערכת הפריצה הקרה הם פותחים את דלת המרפסת בקלות, ומתקרבים אל דלת חדר השינה. כעת הם עוברים אל האקדחים המושטקים, ומסיימים לאחור את העוזי המקוצר. השלב הבא צריך היה להיות היצמדות אל דלתו של דיראני וקבלת אישור ממפקד הכוח לפריצה. אבל שנייה אחת, פשוטו כמשמעו, הפרידה ביניהם לבין הניצחון בקרב מול חוליית לוטן. ברשת הקשר נשמעה שאגת "פעל", וצרחות אימה הרעירו את הבית.

כשיגלה עמנואל מאחור יותר, בדרך חזרה, את הסיבה להקרמה של ליאור, הוא יתנהם מעט. הרבה מול היה שם, אך גם לא

ושפתיו של עמנואל ממלמלות יחד איתה את שירו של שלמה ארצי: "כי באישהו מקום, בים העצב הדפוק / יש רפסודה, היא נסחפת, היא תשוב / כן, באישהו מקום בעולמנו ההפוך / יש סיכוי למי שמנסה בכוחותיו האחרונים לשוט".

"קורקור, כאן יסעור, נערכים לנחיתה ולתנועה לעבר הים". הקול המשובש בקשר המסוקים קוטע את המחשבות. בעוד רקות בודדות הרפסודה שלו תנחת על הקרקע לכמה רגעים קצרים, תשפוך מתוכה את הלוחמים וכלי הרכב ותנוע מערבה, אל מעל הים. שם תמתין להם, בתקווה להיות גם זו שתשיב את רון ארד מים העצב הגדול. על המסוקים נותר לפקד מי שבעוד חודשים ספורים עתיד ליפול בקרב על חילוץ נחשון וקסמן - טרן ניד פרוז.

עולים לרכבים. מכאן ועד רלת חדר השינה של דיראני החשאיות הייבת להיות מוחלטת. החשד הכי קל, צעד אחד לא נכון, והמבצע כולו ירד לטמיון. שני הנהגים מובילים את הרכבים העמוסים בצירים הלבנוניים כמעט בעצמית עיניים. השעות הארוכות של שינון הצירים עשו את שלהן, ובתוך זמן קצר שני הרכבים הונים על הגבעה שצופה אל הכפר. כוח יחיד, שמתפקד כחוליית חיפוי ותצפית, מתמקם בסמוך לרכבים. השאר - החוליה של ליאור לוטן, החוליה של רון שרף והחוליה של שחר ארגמן והרצי הלוי - מתחילים להתקדם בתנועה שקטה לעבר היעד.

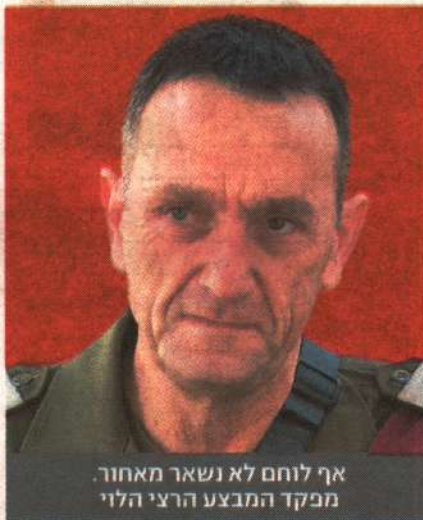
עמנואל למד להכיר לעומק כל פרט כאחוריו של רון שרף במשך החודשים

נשי גבוה שזועק לעורה הוא קריאת השכמה מיידית לשכנים.

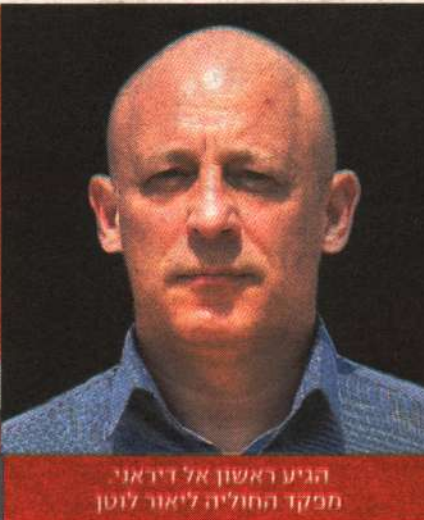
ליאור ועמנואל מספיקים עוד להחליף ביניהם מכתבים. מה עושים איתה? חולפת המחשבות בראשו של ליאור, כדור בראשו מכה בכת האקדה המצפון לא מאפשר לו לפעול כד. ובעוד הוא מתחבט כיצד להשתק את הגברת, עמנואל מגיח עם הפתרון: הוא מתכופף, מרים מהרצפה את השמיכה שנפלה במחצית ההתגוששות שהתרחשה שם אך לפני כמה שניות, ועוטף בה את אשתו של דיראני. זרועותיה החשופות התכסו, שיער הראש הפרוע הוסתר, כבודה המועט במצב הקיים הושב אליה. כרגע אחד - רגע של תרשייה, מקצוענות ומוסר - השתררה דממה בחדר. וכאילו דבר לא קרה, עמנואל התרומם והסתלק אל קומת הבנייה.

לא נשאר זמן רב לתום החקירה וההתקפלות. אביהוד מבין שעליו להגביר את הלחץ, והוא מסמן לליאור לבצע את התרגול עליה התאמנו. הם שולפים את הילד עלי מהחדר, ומאיימים על שני החרים. "אתה ואשתך גמורים, לא תצאו מפה בחיים. אבל את החיים של הילד שלכם, עלי, אתה יכול להציל אם רק תגיד לנו איפה הטייס". הניסיון הזה נעשה על פי התרגול, אך בליבם הבינו שיש סיכויים. הניסיון הזה נעשה על פי התרגול, אך בליבם הבינו שיש סיכויים.

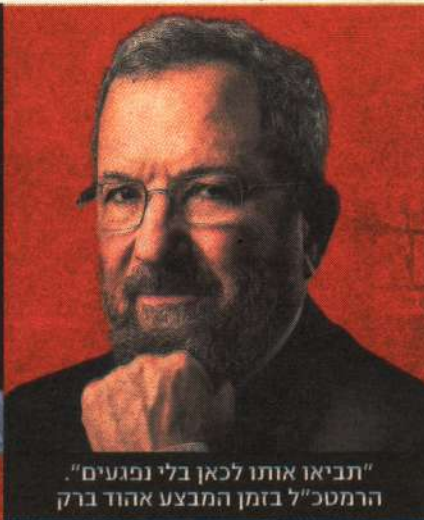
זמנם תם. הכפר מתחיל להתעורר, והוא האזעב עוברם להתקפל במהירות האפשרית חזרה ארצה. הם מתאספים בקומה התחתונה, יחד עם השבוי שנקשר בתוך אלונקה, ונערכים ליציאה. שרון, שהניח את מלאכת



אף לוחם לא נשאר מאחור. מפקד המבצע הרצי הלוי



הגיע ראשון אל דיראני. מפקד החוליה ליאור לוטן



"תביאו אותנו לכאן בלי נפגעים". הרמטכ"ל בזמן המבצע אהוד ברק

המסוקים. הקצינים החותקים מכירים את הנוהל בלבנון: מרגע שה"קרה התהפכה", כלומר הכוח עבר מהתגנבות חשאית לעימות גלוי, שריקות וצעקות מוציאות את כל גברי הכפר מבתיהם וירי מסיבי בלתי מובחן שוטף את הרחובות. אם אין מידע על רון, חייבים להסתלק לפני שמטוח הכרזות מתחיל להשתולל בחוץ.

אביהוד פותח ברמת האגרסיביות הגבוהה ביותר. זו חקירה של טיגון מהיר, אין זמן לביטול ארד על אש קטנה. איומים, לחץ פיזי, נקודות תורפה שהבין מראש - הכל כשר בדרך לרון. הבית כולו הומה מפעילות הלוחמים, אבל בתוך החדר רעש שונה. אשתו של דיראני, כפותה בפניה השנייה של החדר, לא הדלה מצרותיה מהרישות האזניים. הרעש הזה מסוכן פי כמה מההמולה הסתמית שמשמיעים הלוחמים, שיכולה עוד להיבלע ברעשי הלילה המודממים של ליל חג הקורבן. קול

מעט אומץ ותושייה. בזמן שעמנואל ורון טיפסו על הסולם, הצוות של ליאור טיפס מהאגף השני אל מרפסת חדר הילדים. כשליאור הציץ דרך רלת החוכית, הוא גילה מחזה שיכול היה להיות שונה לב הקשר אחר, אך במוחו מוכחן המבצע הוא התפרש כיתרון מבצעי מפתיע. לצד ילדיו של דיראני שישנו שנת ישרים, גם שומרי הראש תפסו תנומה שלאחר זלילת כבש התג. הדרך אל חדר השינה של דיראני ואשתו נסללה באין מפריע, כששניות קריטיות נחסכות. בתנועת יד חרות הוא הורה לשניים מהחוליה להשתלט על השומרים הרוזמים, ויחד עם שרון הוא נצמד אל הדלת תוך כדי כקשת אישור פריצה.

ליאור פרץ את הדלת בבעיטה ארירה, ומיד זיהה את דיראני, אשתו ובתם הקטנה שהתעוררו והעלה מרעש הצעקות. בשבריר שנייה, הוא רואה כיצד דיראני תוחב את ידו תחת הכר ושולף משם אקדה טעון. זהו

האחרונים. הוא צועד אחריו בקצב אחיד, מחקה בדיוק את עצירותיו, כיפופיו ותנועות הידיים באמצעותן פוקד על הכוח. כל עמוד תאורה פרימיטיבי ומט לנפול הוא אייב, כל גדר נמוכה או חלון שאינו מוגף - נקודת תורפה. הם מתגנבים כמיומנות, כפי שלמדו מיומם הראשון ביהודה, מתקרבים מרחק נגיעה מהיעד. "השטח נקי, אף אחד לא זיהה אתכם", הם מקבלים את הדיווח של יודי בקשר. שלב ההגעה אל היעד הושלם בהצלחה.

בתנועות ידיים מוסכמות שחר מפור את הצלפים בארבע פינות הגדר שמקיפה את חצר הבית. כל התקדמות חשודה מהרחובות סביב או מחצר הבית תיכנס לתוך הצלב הקטלני של רוכי הצלפים המאופסים הידיים היציבות שאוחזות בהם. הלילה השקט, למרות היותו ליל תג, מיטיב עם הכוח. מלבד כמה נביחות של כלבים שוטים, המולה רחוקה של מאחרים בנשף וקול מנוע מטרטר של

אם הוא באזור
חמבצע, הם
יביאו אותו איתם
לישראל. רון ארד



צילום: יוחנן בלום, נדן קובל, חובר ערל

בחפ"ק יושבים, מתוחים עד קצה, ראש אמ"ן, הרמטכ"ל וכל הקצונה בכירה. מבקשים אישור להשאיר מאחורינו חלק מהציוד. התלבטות קשה. זה לא סתם שלל שייחג ממנו המחבלים, זה ציוד ייחודי שעלול לגלות טפה מיכולות היחידה. אבל המטרה גדולה יותר, ובחישובי הנוק והתועלת הרצי מקבל אישור להשאיר מאחור את סולמות הטיטניום והפטישים. רחיפה אחרונה והם שבים לחיק הרכבים החם. הלכ של עמנואל רוצה כבר להתפוצץ משמחה וגאווה, אבל מוקדם מדי. עד שהמסוקים לא נחתים בחיפה, דבר אינו סגור. הרכבים שועטים במהירות אדירה אל המנחה, בזמן שהמסוקים כבר עושים את דרכם לשם מכיוון הים. ופתאום – הילה של פנסי רכב מתגלה דרך המראות, מנסה להדביק את הכוח. "חזק על הגז", הרצי דוחק בנהג, אבל הרכב שרוףף מאחור לא מרפה. המנחה כבר קרוב, הרצי מציץ במפה, אך הוא עדיין מתלבט: האם יספיקו להתקפל לתוך המסוקים כטרם ידביק אותם הרכב הרוףף, או שעליהם לעצור ולהסיר את האיום? "ליאור, עמנואל, בואו איתי. אנחנו נשארים כאן לארוך לרכב שמאחורינו עד שכולם יעלו למסוק", הרצי פוקד. רגע לפני

בשיחה עם אחד הסוערים, בניטחון מלא, בתוך כמה דקות היה משכנע את כן שיחזר כי הוא מזכיר הקיבוץ. תצי אנחה רוחה נפלטת מפיו של הרצי כשהם מגיעים אל הטריטות הסכוכות בפאתי הכפר. הוא מחליט לעבור לסף הכוח כדי לחדא שאף לוחם לא נשאר מאחור בחסות החשיכה. מכאן נותרו להם כמה מאות מטרים של טיפוס תלול עד לנקודה שבה ממתנינים להם יודי והרכבים. אבל הדרך ששטה להם בקלות מתחת לרגליים בהתגנבות אל היער, נעשתה קשה פי כמה בהתקפלות אל הרכבים. ברקות שעוברות התמונה מתבהרת לחמושים שמסתובבים בכפר. הם אמנם לא ראו את הכוח שמטפס בעלטה, אך מהעדויות שאספו הבינו שהקומנדו הישראלי צועד עם מוסטפא ריראני לכיוון הכיפה השולטת על הכפר. בחמת זעם בלתי מקצועית הם מתחילים לפור צרורות מקלצ'ניקובים על כל הגבעה. עמנואל וחבריו מטפסים בין מטעי הית, ומתפללים שהקליע הבא, אחרי זה ששרק להם ליד האוזן, לא ימצא את דרכו אל גופם. העלייה קשה, אפילו עבור לוחמים למודי קילומטראז' ומשקל כמותם. סולמות, שלל מודיעיני, פטישים, ערכות פריצה, טילי

הרצי כבר רואה את הסוף הטוב, כשלפתע תקרית לא צפויה מאיימת להחריב את המבצע. עשרה מטרים מהם אישה מקומית מתחילה לצרוח מחוץ לדלת ביתה. עמנואל מתקרב אליה ולוחש על אוזנה בערבית מושלמת: "גברתי, את יכולה להיות רגועה. הייתה כאן איזו בעיה, אבל טיפלנו בה. את יכולה לחזור לישון"



עטיפת הספר

שראה את הסוף, שוב עמנואל נשאב אל המנחה הבלתי נסבל של הנסיגה. הם שולפים טיל לא מהצטנא, ומסמנים בניגים ק ארזם שאם יתבה אותו הרכב ישגרו לעברו את הטיל. מאחור נשמעים כבר קולות הרטורים של המסוקים. ליאור מסתובב, ומדווח על נחיתה של שניים. הלוחמים, השבוי שאיתם ושני הרכבים נרחקים בזריות לתוך תא הלוחמים הצפוף. עכשיו צריך להכריע: האם יספיקו להמריא בטרם הרכב יגיע, או שממש לקראת תום המבצע תסתח יד צה"לית את הרוק כפעם הראשונה. "קדימה, מתקפלים", הרצי מחליט. כשחוג הפנסים מתקרב והופך לרכב לבן שקנים מבצבצים מחלונותיו, שני המסוקים כבר מפנים את חרטומם ררומה ובעלמים אל וארי איבריהם. x

כתף האלונקה עומת דיראני, כל אלה יחד עם ההליכה השפופה בינת העצים הסוככים והסכוכות המבואה, והבז למאמץ קשה מנשוא. לא פעם נפל ריראני סהאלונקה, עד שב-200 המטרים האחרונים החלט לשאת אותו על כתפי הלוחמים. פתאום צעקה מחרשת – "אייז" – שחר ארגמן נפגע מקליע ברגל. הרופא בכוח רץ כמהירות לשחר. איפה נפגעת? הוא שואל, ושחר מראה את חוד הכניסה ברגל. כדור 7.62 שנורה מאחד הקלצ'ים בכפר פער פצע מדמם ומאיים. הדוקטור מוריד את המנשא מהגב, ומתחיל לחטט בתוכו אחר הציוד הרלוונטי. ואו הוא שומע קול מעליו: "השתגעתי?" הרצי צועק, "עוד שתי רקות עיכוב וכולנו מתים פה. שים לו תחבושת וממשיכים". הכוח ממשיך להזדחל מעלה עם עוד לוחם שהופך מסחב לגסחב. בקצב הזה, ההצלחה המזוהיה עוד עלולה להסתיים באסוף. הרצי עולה בקשר, יש לו בקשה חריגה.

הכפר קרוב לערנת מלאה, אך שרם הצליח להבין מה ארבע הככ. המרוץ אל מרחץ ילד נעשה לוח, האלונקה שעליה נקשר דיראני לא מקילה על ההזדקרות. הרצי צועד בראש, מרלג לפי הצורך בין התגנבות מבצעית לריצה אחוזת טירוף. חולם כבר על הרגע שבו ייעלמו אל תוך הסבך החשך של פאתי הכפר. החלק והחשף של הציר כבר קרוב לסימו, ולסת ענה קולות הידי והשריקות נעצרים ברחובות הסמוכים. הרצי כבר רואה את הסוף הטוב, כשלפתע תקרית לא צפויה מאיימת להחריב את המבצע כולו. עשרה מטרים מהם, מחוץ לדלת ביתה, אישה מקומית מזהה אותם ומתחילה לצרוח כקול מזריש אונייים. הרצי רואה ועיניו כלות: בעוד כמה שניות הצרחות יגיעו אל הרחובות הסמוכים, ועשרות קנים יכונו אליהם. ושוב היא כאן, אותה הדיילמה. עמנואל לא משאיר לו זמן רב להתלבט. בצעד בוטה הוא מתקרב אל האישה. האישה ההמומה נועצת בו מבט, מנסה להבין אם עליה לברוח על נפשה מפניו. אבל ההבעה של עמנואל שונה בתכלית. יש בה משוה סמכותי, מרגיע. משוה בה מתרכך כשהוא מתקרב, רוכן לעברה ולוחש על אוזנה בערבית מושלמת: "גברתי, את יכולה להיות רגועה". עיניה מכולבלות, היא עוד לא משוכנעת עד תום. והוא ממשיך: "הייתה כאן איזו בעיה, אבל טיפלנו בה. את יכולה לחזור לישון". האועקה האנושית, שכמעט הוזיבה את כל המבצע, מסתובבת על עקביה וצועדת בדממה בחזרה אל הבית. הרצי מבליע חיוך ונזכר בסיפור שמספרים על עמנואל, שלא בפניו: אומרים עליו, על עמנואל, שאם היה נכנס לחדר אוכל של קיבוץ אקראי ופתח

ההסתערות על דיראני לליאור המשיך מיד אל קומת הקרקע, הספיק למלא שק ענק בקלסרים מודיעיניים, יומני תצפית, מפות וארבעה אקדחי F-22 מהורדים עם קת מעץ. הכוח שפרץ למבנה נאסי ונספר בקומת הקרקע, ומרגע זה ועד להגעה למסוקים שרביש החבלה עבר להרצי הלוי. הוא קיבל ריחוק זה וקצר מיודי ומארבעת הצלפים שהקיפו את הבית, ותנן את הפקודה לכהן יוצאים.

הם הספיקו לצעוד את המטרים והצדדים שבין דלת הבית אל חומת החצר כשקל סמוך של ידי הרעיש את הכפר המנומנם. הצלפים זיהו מיד את אחיו של מוסטפא דיראני, שמתגורר באגף השני של הבית הדרומי, יורה כרובה ציירים מגושם אל תוך האפלה. בשלב זה הוא לא הצליח להשת את הכוח שהצטופף מאחורי גרד האבנים, אך להרצי הם יתגלו. לא נותר להם זמן רב, במיוחד כשקולות הידי עוררו את הכפר. הרצי זכר את ההוראה של ברק – בלי ירי מיותר, פעולה כידורגית – ובמחוז הכריק רעיון.

הוא סימן בתנועות ידיים לארבעת הצלפים של הכוח, והם הבינו מיד והפעילו את ציין הלייזר שעל רובה הצלפים, מרביקים נקודה אדומה ומאיימת למצוה של דיראני האת. ליתר דיוק: ארבע נקודות אדומות ומבשרות רעה למרכז המצוה. האת המבוהל חש שהקיצ עליו הקץ, ובחררה מופגנת השליך את הרובה על הרצפה ונמלט לתוך הבית. גם את המשוכה הזאת הצליח הכוח לעבור בלי ללחוץ על ההרק, ובלי שום פגע. כמעט בלי שום פגע: רק למחרת בבוקר, עם שוך האררנליה, הם יחלצו מגופם את כדוריות המתכת הקטנטנות שהתפזרו מתוך קליעי רובה הצייר.

x x x

קולות חדשים החלו למלא את הלילה של כפר קסר נבא. שריקות רמות מבית לבית, קול של רכב הסחט את רוושת הגו ומיד בולם בחריקה, ירי ספורדי בכל רחוב.

המנט שניתן לספר

סא"ל עמנואל מורנו הוא הלל צה"ל היחיד שעד היום, 17 שנה לאחר נפילתו בפעולה מיוחדת של סיירת מטכ"ל בלבנון, תמונתו לא פורסמה. סיפורים ואגדות רבות נקשרו בשמו. כעת לראשונה יוצא לאור ספר חדש שמספר את סיפורו של הלוחם העלום. מחברי הספר הם סא"ל (במיל') טל רנינו, חברו של מורנו למכינה בעלי, והעיתונאי יוני רוטנברג, עורך בעיתון "בשבע". במשך כשנה הם ראינו קרוב ל-80 איש שהיו חלק מדייו של עמנואל – בני משפחה, חברי ילדות, חברים לסיירת מטכ"ל, פוליטיקאים, אנשי צבא ושכ"כ בכירים ועוד. הספר, שפרסומו אושר בצנזורה הצבאית, מתאר את סיפור חייו של מורנו עד לנפילתו בפעולת סיירת מטכ"ל כבעל בק בלבנון – ימים ספורים לאחר תום מלחמת לבנון השנייה. הספר מתאר את סיפור חייו ומביא את דמותו של עמנואל כילד, כבעל, כאבא וכלוחם ללא חת, והוא כולל סיפורים וגילויים חדשים שמתפרסמים בספר לראשונה על מעורבותו בפעולות של היחידה, כמו ניסיון חילוץ נחשון וקסמן, חילוץ נהג המוניית אליתו גוראל בימי האינתיפאדה השנייה והקרב האחרון, שבו מצא את מותו.